

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
ГЈУКАТА КУШТЕТУЕСЕ
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 1. marta 2017. godine
Ref. br.: RK 1044/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI82/16

Подносилац

Đeljalj Kazagić

Ocena ustavnosti presude Pml. br. 13/2016 Vrhovnog suda Republike Kosova od 10. februara 2016. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

У сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, председница
Ivan Čukalović, заменик председника
Altay Suroy, судија
Almiro Rodrigues, судија
Snezhana Botusharova, судија
Bekim Sejdiu, судија
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, судија
Gresa Caka-Nimani, судија

Подносилац захтева

1. Zahtev je podneo Đeljalj Kazagić (у даљем тексту: подносилац захтева), stanovnik Mitrovice.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava presudu Pml. br. 13/2016 Vrhovnog suda od 10. februara 2016. godine (u daljem tekstu: osporena odluka).
3. Osporenu odluku je primio podnositac zahteva 1. marta 2016. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom se tvrdi povreda prava garantovana članovima 24. [Jednakost pred zakonom], 27. [Zabрана мућења, суровог нелјудског или понижавајућег поступања], 29. [Право на слободу и сигурност], 31. [Право на првићно и непристрасно судење], i 33. [Начело легалитета и пропорционалности у кривичним поступцима] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosova (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 24. maja 2016. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 14. juna 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Selvete Gérxhaliu-Krasniqi i Gresa Caka-Nimani.
8. Dana 8. jula 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Kopija zahteva je poslata Vrhovnom sudu.

Pregled činjenica

9. Dana 3. juna 2013. godine, podnositac zahteva je nalogom nadležnih organa uhapšen i zadržan 48 časova.
10. Dana 5. juna 2013. godine, pretpretresni sudija Osnovnog suda u Mitrovici je podnosiocu zahteva izrekao meru sudskog pritvora u vremenskom trajanju od 30 (trideset) dana, nakon osnovane sumnje da je isti izvršio nekoliko krviličnih dela.
11. Podnositac zahteva je bio radnik organizacije Ujedinjenih nacija sa misijom na Kosovu (u daljem tekstu: UN). Prema Uredbi UNMIK-a 2000/47, osoblje UN-a, uključujući i lokalno osoblje uživa imunitet od hapšenja i zatvaranja. Iz tog razloga, 23. juna 2013. godine, glavni državni tužilac je na osnovu Zakona br. 03/L-033 o statusu, imunitetu i privilegijama diplomatskih i konzularnih

misija, preko Ministarstva inostranih poslova, tražio od Specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN sa misijom na Kosovu, da podnosiocu zahteva ukine imunitet da bi sud nastavio sa suđenjem njegovog slučaja PP. br. 58/13.

12. Dana 3. jula 2013. godine, Specijalni predstavnik generalnog sekretara UN-a sa misijom na Kosovu je obavestio glavnog državnog tužioca da je generalni sekretar UN-a doneo odluku o ukidanju imuniteta podnosiocu zahteva zbog slučaja PP. br. 58/13 pokrenutog protiv njega pred Osnovnim sudom u Mitrovici.
13. Dana 31. marta 2014. godine, tužilac stvari je pred Osnovnim sudom u Mitrovici protiv podnosioca zahteva podigao 9 (devet) optužnica zbog osnovane sumnje da je izvršio krivična dela u suprotnosti sa članom 198, stav (1) u vezi sa stavom (5), podstavom (3); članom 201, stav (4) u vezi sa stavom (1) i članom 20; članom 195, stav (4) u vezi sa stavom (1); članom 198, stav (1) u vezi sa stavom (5), podstavom (3) i (4); članom 193, stav (4) u vezi sa stavom (2) podstavom (2); članom 193, stavom (3) podstavom (4); članom 195, stav (2) podstav (2) i (3) u vezi sa članom 20; članom 193, stav (2) podstav (3); i članom 241, stav (3) KZK.
14. Dana 12. februara 2015. godine, Osnovni sud u Mitrovici je doneo presudu P. br. 42/14, kojom je podnosioca zahteva proglašio nevinim za optužbu 3, 4, 5, 6 i 9, dok ga je proglašio krivim za optužbu 1, 2, 7 i 8, i kaznio jedinstvenom kaznom zatvora u vremenskom trajanju od 14 (četrnaest) godina.
15. Dana 7. aprila 2015. godine, podnositelj zahteva je izjavio žalbu na presudu Osnovnog suda u Mitrovici Apelacionom sudu u Prištini, zbog bitnih povreda krivičnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o meri kazne.
16. Dana 7. septembra 2015. godine, Apelacioni sud u Prištini je (odluka PAKR. br. 220/15), delimično usvojio kao prihvatljivu žalbu podnosioca zahteva u vezi sa odlukom o kazni, tako što je promenio jedinstvenu meru kazne zatvora sa 14 (četrnaest) na 11 (jedanaest) godina. U drugim delovima, odluka Osnovnog suda u Mitrovici je ostala nepromenjena.
17. Neodređenog datuma, opunomoćeni zastupnik podnosioca zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom суду zbog bitnih povreda zakonika o krivičnom postupku i krivičnog zakonika.
18. Dana 22. decembra 2015. godine, zahtev za zaštitu zakonitosti je podneo i podnositelj zahteva.
19. Dana 6. januara 2015. godine, Vrhovni sud je (odluka Pml. br. 268/2016) odbio, kao neosnovan, zahtev opunomoćenog zastupnika za zaštitu zakonitosti i obrazložio da odluke nižestepenih sudova nisu zahvaćene bitnim povredama procesnog i materijalnog prava. Pored toga, ovaj sud je zaključio:

(...)

Zaključke prvoštepenog suda u vezi sa tokom događaja i pravnu kvalifikaciju krivičnog dela, dakle da su u postupcima osuđenog ispunjeni svi subjektivni i objektivni elementi krivičnih dela za koje je proglašen krivim, koje je potvrdio i drugostepeni sud očemu su dati potrebni činjenični i pravni razlozi, a i u vezi sa tvrdnjama iz žalbe branilaca osuđenog, kao pravične i zakonite prihvata i ovaj sud, jer je pravilno primenjen krivični zakon isključujući krivično delo iz tačke 2 izreke presude zašta su gore dati razlozi u ovoj presudi.

(...)

20. Dana 10. februara 2016. godine, Vrhovni sud je doneo odluku Pml. br. 13/2016 kojom je zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti odbijen kao neosnovan. Pored toga, Vrhovni sud je zaključio sledeće:

„(...)

U stvari, osuđeni je ovim pravnim sredstvom samo ponovio tvrdnje koje je izneo u žalbi protiv prvoštepene presude, on se u ovom zahtevu više poziva na činjenice, način na koji su utvrđeni i oceni dokaza, u većem delu zahteva se bavi tumačenjem i komentarima odredaba zakona, kao i citiranjem određenih delova zapisnika sa sudske rasprave, dok uopšte ne objašnjava koje su konkretnе povrede koje tvrdi u zahtevu za zaštitu zakonitosti.

(...).“

Navodi podnosioca

21. Podnositelj zahteva tvrdi da je žrtva povreda osnovnih ljudskih prava izazvanih od strane javnih organa i sudova.
22. Pored toga, podnositelj zahteva tvrdi povredu sledećih ustavnih prava:
- i. Povredu člana 24. stav 1 i 2 Ustava, tvrdeći da je diskriminisan na osnovu pola, jer je sudska veće uzelo kao poverljivu izjavu oštećene S.N. i svedoka N.T., jer one pripadaju ženskom polu;
 - ii. Povredu člana 27. Ustava, tvrdeći da je hapšenje od strane organa policije, istražne faze i suđenje protiv njega uticalo „na njegovu psihičku snagu fizički nestabilnu“. Pored toga, podnositelj zahteva tvrdi da je pritisak koji je izazvan usled mnogih povreda Zakonika o krivičnom postupku Kosova (ZKPK) i KZK-a dobio oblik „Mučenja, surovog neljudskog i ponižavajućeg postupanja“;
 - iii. Povredu člana 29.4 Ustava, tvrdeći da je nezakonito bio u sudskom pritvoru od momenta hapšenja od strane organa policije do pojavljivanja pred pretpretresnim sudijom. Pored toga, podnositelj zahteva tvrdi da je i držanje u sudskom pritvoru mesec dana dok je uživao imunitet kao lokalni radnik UN-a u Misiji na Kosovu nezakonito;

- iv. Povredu člana 30.3 Ustava, tvrdeći da mu je predsednica sudskog veća uskratila pravo da se brani protiv optužbi podignutim od strane tužioca stvari, kao i pravo da komentariše i ospori izjave i dokaze svedoka;
- v. Povredu člana 31. Ustava, tvrdeći da su povredene odredbe člana 19, stav 1, tačke 1.8, 1.9 i 1.12 ZKPK-a, jer je način na koji je izrađena optužnica od strane tužioca stvari u suprotnosti sa zakonom; i sud je izbegavao oslobađajuće dokaze koji su išli u njegovu korist;
- vi. Povredu člana 33, stavovi 2 i 3 Ustava, tvrdeći da je visina kazne u vezi sa optužbom br. 8 (osam) prevazišla meru koja je predviđena krivičnim zakonom i nije u proporciji sa krivičnim delom, jer je sud pogrešno primenio član 193.1 KZK-a, prema kome se predviđa kazna zatvorom u vremenskom trajanju od 2(dve) do 10 (deset) godina, umesto da primeni član 194. KZK-a, koji predviđa kaznu od 6 (šest) meseci do 5 (pet) godina.

Prihvatljivost zahteva

23. Sud prvo razmatra da li je podnositelj zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
24. Na osnovu spisa predmeta, Sud ocenjuje da je podnositelj zahteva ovlašćena strana u smislu člana 113. Ustava; da je iscrpeo sva delotvorna pravna sredstva na raspolaganju u skladu sa uslovima člana 113.7 Ustava; da je ispunio uslov roka od 4 (četiri) meseca koji je propisan članom 49. Zakona; da je tačno precizirao navodne ustavne povrede i osporene odluke javnih organa kojima tvrdi povrede prava i sloboda garantovane Ustavom.
25. Pored toga, Sud uzima u obzir uslov propisan pravilom 36 (1) (d) Poslovnika, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
 (...)
 (d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.

26. Na osnovu gore navedenog pravila, Sud u nastavku ocenjuje da li su tvrdnje podnosioca zahteva o povredi osnovnih prava i sloboda garantovana Ustavom i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP) očigledno osnovana.

Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva u tački (i)

27. S tim u vezi, Sud uzima u obzir član 24. Ustava u vezi sa članom 14. EKLjP:

Član 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava:

1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.
2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili

društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.
(...)

Član 14. [Zabrana diskriminacije] EKLjP:

"Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, veroispovest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno poreklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status".

28. Sud pre svega želi da podseti da, kao opšte pravilo, jednakost pred zakonom podrazumeva jednakost pojedinaca koji se nalaze u jednakim uslovima i njihovo pravo na jednaku zaštitu zakonom bez ikakve diskriminacije. Međutim, jednakost pred zakonom ne znači da se za jednog pojedinca ili kategoriju lica koji su u objektivno različitim uslovima ima isti tretman i rešenje.
29. Sud u okolnostima podnosioca zahteva ističe da jednakost pred zakonom treba da se shvati kao pravo strane u postupku, koja se nalazi pred sudskim procesom na razmatranju, koja očekuje korektan, nepristrasan tretman sa jednakim mogućnostima korišćenja pravnih sredstava, bez obzira na lični ili pravni status koji on ili ona ima kao parničar.
30. Pored toga, praksa Evropskog suda za ljudska prava (ESLjP), objašnjava da, prema smislu člana 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLjP), diskriminatori tretman se smatra samo onda kada "je bez objektivnog i racionalnog opravdanja", što znači da ne prati "legitimni cilj", ili kada takav tretman nema opravdan odnos proporcionalnosti "između korišćenih sredstava i cilja koji se postiže" (vidi, na primer: suđenje od 28. maja 1985. Godine u stvari *Abdulaziz, Cabalesi Balkandali protiv Ujedinjenog kraljevstva*, serija A, br. 94, stav 78).
31. U tom smislu, Sud, uzimajući u obzir gore navedenu razradu u vezi sa pravima koja proizilaze iz člana 24. Ustava i člana 14. EKLjP, smatra da nijedan od testova traženih ovim konkretnim odredbama ne opravdavaju tvrdnju podnosioca zahteva o povredi ovog osnovnog prava. To jer, podnositelj zahteva nije uspeo da potkrepi dokazima svoje tvrdnje i dalje argumentuje kako je i zašto sudsko veće pokušavalo da postigne nezakoniti cilj da ga tretira nejednako u odnosu na druge parničare, odnosno oštećenu S.N. i svedoka N.Z., samo jer su one pripadale ženskom polu, kojem je pripadala i predsednica sudskog veća.
32. Shodno tome, Sud na ustavnim osnovama tvrdnju podnosioca zahteva o povredi jednakosti pred zakonom smatra kao očigledno neosnovanom.

Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva u tački (ii)

33. Sud uzima u obzir član 27. Ustava u vezi sa članom 3. EKLjP:

Član 27 [Zabrana mučenja, surovog neljudskog ili ponižavajućeg postupanja] Ustava „1. Niko ne sme biti izložen mučenju, surovom neljudskom ili ponižavajućem postupanju“.

Član 3. [Zabrana mučenja] EKLjP: “Niko ne sme biti podvrgnut mučenju, ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.”

34. S tim u vezi, Sud ocenjuje da li tvrdnje podnosioca zahteva spadaju unutar uslova i svrhe člana 27. Ustava u vezi sa članom 3. EKLjP.
35. Sud primećuje da je praksa ESLjP u cilju člana 3 definisala da Konvencija i u najtežim okolnostima, kao što je borba protiv terorizma i organizovanog kriminala, apsolutno zabranjuje mučenje, surovo neljudsko iponižavajuće postupanje bez obzira na ponašanje žrtve. Prema ESLjP, neljudsko postupanje je prihvaćeno kao ponižavajuće samo kada je žrtvi ili žrtvama namerno prouzrokovano osećanje straha, uz nemirenosti i inferiornosti, poniženja, razbijanja fizičke ili moralne stabilnosti ili kada ozbiljnost zloupotrebe podstiče žrtvu da deluje protiv svoje volje ili svoje savesti (vidi: između ostalog, slučaj: *Keenan protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 27229/95, § 120, ESLJP 2001-III, i *Ramirez Sanchez protiv Francuske* [CG], br. 59450/00, § 118, ESLJP 2006-IX).
36. Pored toga, ESLjP naglašava da, kako bi zloupotreba ušla u okvir člana 3. Konvencije, ona mora dostići minimalni nivo ozbiljnosti. Procena ovog nivoa će zavisiti od svih okolnosti slučaja, kao što su trajanje tretiranja, njegovi fizički ili mentalni efekti, u nekim slučajevima se uzima u obzir i pol, starost i zdravstveno stanje žrtve (vidi: *Irska protiv Ujedinjenog kraljevstva*, odluka od 18. januara 1978. godine, § 162, serija A br. 25).
37. Pored toga, ESLjP je istakao da tvrdnje o lošem tretmanu treba da se zasnivaju na dokazima i njihova ocena treba da se karakterizuje preko razumne sumnje (vidi, između ostalog: slučaj ESLjP, *Gök i Güler protiv Turske*, predstavka br. 74307/01, od 28. jula 2009. godine).
38. Dakle, u svetlu gore navedenih razrada, Sud smatra da nijedan od elemenata koji se traže prema članu 3. Konvencije nije ispunjen u slučaju podnosioca zahteva da bi se utvrdilo da je njegova tvrdnja o povredi osnovnih prava ustanovno zasnovana. To, jer on nijednim dokazom nije dokazao da su organi policije ili istražni organi, ili bilo koji drugi organi pod službenim ovlašćenjem, delovali u suprotnosti sa uslovima iz člana 27 Ustava u vezi sa članom 3. EKLjP.

Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva u tački (iii)

39. Sud uzima u obzir član 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLjP:

Član 29. [Pravo na slobodu i sigurnost] Ustava:

(...)

“4. Lice koje je lišeno slobode hapšenjem ili pritvorom, ima pravo na pravnu pomoć, kako bi se ocenila zakonitost hapšenja ili pritvaranja. Odluku će doneti sud u vrlo kratkom roku i ukoliko je hapšenje ili pritvor nezakonito, narediće se oslobođanje lica”.

(...)

Član 5. EKLjP:

„Svako ima pravo na slobodu i bezbednost ličnosti. Niko ne može biti lišen slobode osim u sledećim slučajevima i u skladu sa zakonom propisanim postupkom:

(...)

c. u slučaju zakonitog hapšenja ili lišenja slobode radi privođenja lica pred nadležnu sudsку vlast zbog opravdane sumnje da je izvršilo krivično delo, ili kada se to opravданo smatra potrebnim kako bi se predupredilo izvršenje krivičnog dela ili bekstvo po njegovom izvršenju”.

40. U tom smislu, Sud će oceniti da li tvrdnje podnosioca zahteva spadaju unutar smisla člana 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLjP.
41. Prema praksi ESLjP, opšta svrha člana 5. EKLjP je da osigura da se nikome ne treba proizvoljno uskratiti sloboda (vidi: *Assanidze protiv Gruzije, zahtev br. 71503/01*, presuda od 8. aprila 2004. godine). Pored toga, član 5. EKLjP zahteva da svako lišavanje slobode *“bude u skladu sa postupkom propisanim zakonom”*.
42. Što se tiče ove tvrdnje, Sud primećuje da je podnositelj zahteva prvo obavešten od strane nadležnih organa o razlogu hapšenja i zatvaranja, a zatim o odluci suda, unutar roka koji je propisan zakonom i Ustavom mu je određena mera sudskega pritvora u vremenskom trajanju od 30 (trideset) dana. Dakle, u tom smislu, ne može se reći da su postupci nadležnih organa u vezi sa hapšenjem i držanjem podnosioca zahteva u sudskega pritvora u suprotnosti sa svrhom i uslovima iz člana 29. Ustava, u vezi sa članom 5. EKLjP.
43. Dok, što se tiče imuniteta, Sud primećuje da je zahtev za ukidanje imuniteta podnosiocu zahteva zasnovan na zakonu, odnosno na članu 7. Zakona br. 03/L-033, koji navodi: *“Imunitet propisan u članovima 5 i 6 ovog Zakona može da odrečen samorukovodila misije... izričitom pisanom saglasnošću...”*. Prema članu 5. ovog Zakona, kategorija pojedinaca koji su deo lokalnog osoblja u diplomatskim ili konzularnim misijama *“...uživa imunitet na krivični i građanski postupak za radnje koje su izvršili i reči koje su izgovorili i napisali u zvaničnom svojstvu”*.
44. Sud primećuje da je podnositelj zahteva uhapšen i zadržan od strane nadležnih organa nalogom tužioca stvari zbog osnovane sumnje da je izvršio nekoliko krivičnih dela, gde je za četiri proglašen krivim i osuđen. Sud opaža da priroda krivičnih dela za koje se on optužuje spada van delokruga i njegovih službenih odgovornosti kao radnika UN-a sa Misijom na Kosovu, stoga se ne može reći da je držanje u sudskemu pritvoru u suprotnosti sa uslovima iz člana 29. Ustava, u

vezi sa članom 5. Konvencije, sve dok su organi delovali u skladu sa postupkom koji je predviđen zakonom.

45. Pored toga, Sud naglašava da imunitet ne može da služi pojedincima kao pravo da izbegnu krivično gonjenje i odgovornost za krivična dela koja su kažnjiva zakonom.

Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva u tački (iv)

46. Sud se poziva na član 30.3 Ustava u vezi sa članom 6. EKLjP:

Član 30. [Prava optuženog] Ustava u vezi sa članom 6. EKLjP:

*“Svako ko je optužen za krivično delo uživa sledeća minimalna prava:::
(...)
(3) da ima dovoljno vremena i sredstava za pripremanje svoje odbrane;*

Član 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLjP:

*„1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona.
(...)*

*3. Svako ko je optužen za krivično delo ima sledeća minimalna prava:
a. da u najkraćem mogućem roku, podrobno i na jeziku koji razume, bude obavešten o prirodi i razlozima za optužbu protiv njega;
b. da ima dovoljno vremena i mogućnosti za pripremanje odbrane;
c. da se brani lično ili putem branioca koga sam izabere ili, ako nema dovoljno sredstava da plati za pravnu pomoć, da ovu pomoć dobije besplatno kada interesi pravde to zahtevaju;
d. da ispituje svedoke protiv sebe ili da postigne da se oni ispitaju i da se obezbedi prisustvo i saslušanje svedoka u njegovu korist pod istim uslovima koji važe za one koji svedoče protiv njega;
e. da dobije besplatnu pomoć prevodioca ako ne razume ili ne govori jezik koji se upotrebljava na sudu”.*

47. S tim u vezi, Sud primećuje da je podnositelj zahteva iste tvrdnje pokrenuo i pred Vrhovnim sudom, koji je u svojoj odluci Pml. br. 13/2016 od 10. februara 2016. godine obrazložio: *“Ovu intervenciju predsednika sudskega veća ovaj sud ocenjuje da je bila u cilju da orientiše odbranu osuđenog na važnim činjenicama predmeta, dakle, ovde se nikako ne može govoriti o uskraćivanju podnošenja odbrane, čak štaviše, kada se zna da je osuđeni dva dana iznosio svoju odbranu bez ikakvih prepreka.”*
48. Pored toga, na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da su se podnositelj zahteva i njegov opunomoćeni zastupnik suočili sa svedocima optužbe i imali su mogućnost da im postave pitanja i ospore njihove izjave (vidi, između ostalog: *Saïdi protiv Francuske*, odluka od 20. septembra 1993. godine, serija

A br. 261-C, str. 56 § 43, i *A.M. protiv Italije*, br. 37019/97, § 25, ESLjP 1999 – IX).

49. U tom smislu, Sud smatra da je podnosiocu zahteva pružena potrebna mogućnost da iskoristi svoja prava da se brani u smislu člana 30 (3) Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije, stoga, i ovu tvrdnju Sud takođe smatra kao očigledno neosnovanom.

Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva u tački (v)

50. S tim u vezi, Sud se poziva na član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLjP:

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLjP:

„1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*

2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

3. *Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.*

4. *Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.*

5. *Svako ko je optužen za krivično deo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.*

6. *Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.* 7. *Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike”.*

51. Sud podseća da podnositelj zahteva tvrdnje o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje povezuje sa zakonitošću izrade optužnice od strane tužioca stvari, aludirajući na povredu odredaba člana 19, stav 1 tačke 1.8, 1.9, i 1.12 ZKPK; i da sudovi nisu uzeli u obzir oslobođajuće dokaze koji su išli u njegovu korist.
52. Sud primećuje da tvrdnje podnosioca zahteva u vezi sa zakonitošću izrade optužnice od strane tužioca stvari pokreću pitanje zakonitosti i kao takve spadaju u delokrug i nadležnost redovnih sudova. Kao pravilo, tumačenje zakona je isključivo pitanje za redovne sudove. Međutim, kada je odluka redovnog suda očigledno proizvoljna, Sud može i mora da je razmotri (vidi: *Sisojeva i drugi protiv Letonije* [VV], zahtev br. 60654/00, presuda od 15. januara 2007. godine, stav 89).

53. Dok, u vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva da sudovi nisu uzeli u obzir oslobađajuće dokaze, Sud podseća da je zadatak redovnih sudova da ocene dokaze koje imaju na raspolaganju. Ustavni sud može samo da razmotri da li su postupci pred redovnim sudovima uopšteno sprovedeni tako da je podnositelj zahteva dobio pravično suđenje (vidi: slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. godine).
54. U tom smislu, Sud takođe podseća na praksu ESLjP koja navodi da se princip dokaza reguliše uglavnom iz pravila unutrašnjih zakona i da kao pravilo domaći sudovi treba da ocene dokaze koji se nalaze pred njima. Zadatak institucija Konvencije je da osigura da je proces gledano u celini, uključujući i način na koji su uzeti dokazi, bio pravilan. Ova prava zahtevaju da se optuženom pruži odgovarajuća i potrebna mogućnost da ospori i ispituje svedoka protiv njega, bilo u momentu kada daje izjavu ili u nekoj kasnijoj fazi postupaka (vidi: *Saïdi protiv Francuske*, odluka od 20. septembra 1993. godine, serija A br. 261 – C, str. 56 § 43, i *A.M. protiv Italije*, br. 37019/97, § 25, ESLjP 1999 –IX).
55. Dakle, uzimajući u obzir gore navedene razrade, ne može se reći da redovni sudovi nisu postupali u skladu sa svojom dužnošću prema članu 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLjP.

Što se tiče tvrdnje o podnosioca zahteva u tački (vi)

56. Sud uzima u obzir član 33. [Načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] Ustava:

“(...)

2. Kazna koja je izrečena za neko krivično delo ne može biti strožija nego što je bila određena zakonom u vreme kada je delo počinjeno.

3. Visina kazne ne sme biti u disproporciji sa krivičnim delom.

(...)”
57. Sud primećuje da podnositelj zahteva povredu člana 33, stavovi 2 i 3 Ustava argumentuje činjenicom da visina kazne u vezi sa optužbom br. 8 (osam) prevazilazi kaznu propisanu krivičnim zakonom i da nije u proporciji sa krivičnim delom, jer je sud pogrešno primenio član 193.1 KZK, prema kome se predviđa kazna zatvora od 2 (dve) do 10 (deset) godina, umesto da primeni član 194 KZK, koji predviđa kaznu od 6 (šest) meseci do 5 (pet) godina zatvora.
58. Sud u stvari smatra da se ova tvrdnja odnosi na tumačenje i primenu odredaba krivičnog zakona. Stoga, Sud ponavlja da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama i zakonu za koje se tvrdi da su počinjene od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su ti sudovi mogli povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Dužnost Ustavnog suda je da utvrди da li su postupci pred redovnim sudovima bili pravični u celini, uključujući i način na koji su uzeti

dokazi (vidi: slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. godine).

59. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuje relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis, Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLjP] 1999-I).
60. U tom smislu, Sud tvrdnje podnosioca zahteva o povredi člana 33. Ustava takođe smatra kao očigledno neosnovanim.
61. Na osnovu gore navedenog, Sud primećuje da se podnositelj zahteva jednostavno nije složio sa ishodom slučaja; međutim, neslaganje mu ne može poslužiti kao pravo da podnese argumentiran zahtev o povredi članova 24, 27, 29, 30, 31 i 33. Ustava (vidi: slučaj br. KI125/11, *Shaban Gojnovci*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. maja 2012. godine, stav 28).
62. Kao zaključak, uzimajući kao osnov sve gore navedene razrade, Sud smatra da podnositelj zahteva nije potkrepio dokazima svoje tvrdnje o povredi osnovnih ljudskih prava i sloboda garantovanih Ustavom, jer činjenice koje je izneo ni na jedan način ne ukazuju na to da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana Ustavom.
63. Shodno tome, zahtev je na ustavnim osnovama očigledno neosnovan i treba se proglašiti neprihvatljivim u skladu sa članom 48. Zakona i pravilom 36 (2) (b) i (d) Poslovnika.

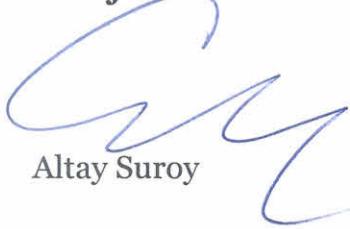
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članovima 20 i 48. Zakona i pravilima 36 (1) (d) i 36 (2) (b), kao i 56 (2) Poslovnika, 1. marta 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI OVU odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

